

[Krag.]

Og at det er Meningen, fremgaar for saa vidt ogsaa af Fortsættelsen, idet det jo siges, at „dog kan personlig Understøttelse ikke paatvinges en Person over atten Aar, der maa betragtes som aandeligt normal, og som ikke allerede modtager Hjælp“. Altsaa, Understøttelsen kan ikke paatvinges. Men det maa vel, set i Belysning af Hovedregelen foran, betyde, at det sociale Udvalg har Pligt til at opsøge Nøden, men det har ikke Ret til at tvangsfodre. Jeg synes, at den højtærede Minister virkelig i Udformningen af dette gaar ret vidt. Jeg frygter for, at med Loven i Haand øges gennem saadanne Bestemmelser hos de bestemmende og de trængende Udsigten til en stærk Stigning af Forsørgelsesudgifterne — i betydelig Grad paa alle Omraader, hvor Hjælp kan ydes uden Retsvirkninger, og det er jo de allerfleste Omraader. Det dækker i Virkeligheden hele det hidtidige Hjælpekasseomraade og en stor Del af den hidtidige Fattigforsorg.

Hjælpen skal ydes som Kommune-gæld. Det er i vor Sociallovgivning noget helt nyt. Den skal ikke mere ydes som Samfundets Gave, Almisser eller hvad man nu vil kalde det, men den, der modtager den, stifter Gæld hos Kommunen. Som jeg allerede har sagt, er det ganske utvivlsomt, at det vil gøre Gangen for at opnaa saadan Hjælp meget lettere, end Tilfældet er nu. Hvis vi Mennesker alle sammen var saa gode, som vi burde være, saaledes at ingen gik til det offentlige uden at være i den yderste Nød, uden at have gjort den mest energiske Indsats for at klare sig, synes jeg, at vi burde lette Gangen, gøre den lettest mulig at betrede. Men vi Mennesker er nu een Gang ikke saa gode, som vi burde være, den højtærede Minister er det, som jeg har gjort Rede for, ikke en Gang. Derfor nærer jeg alvorlig Frygt for, at i Henhold til disse nye Bestemmelser vil mange flere, end hidtil har været Tilfældet, vandre ad de Veje, der fører til de offentlige Kasser, med de dermed følgende finansielle Konsekvenser, som det jo er umuligt at opgøre, men som ganske sikkert vil indtræde, fordi det, som sagt, er langt lettere at bede om Laan, end det er at bede om Almisser.

Hertil kommer saa, at ogsaa i saadanne Tilfælde, hvor Hjælpen ydes efter bestemte Regler og uden Retsvirkninger, men hvor det sociale Udvalg maatte finde, at Hjælpen ikke er tilstrækkelig — f. Eks. til Enker, til Enkemænd med Børn, til Aldersrentnydere, til Invalidere, til andre under fuld kommunal Forsorg — kan det sociale Ud-

valg lade vedkommende stifte Kommune-gæld, naar Kommunalbestyrelsen med to Trediedeles Majoritet billiger denne. Atter her tillader jeg mig at pege paa en Udgiftssluse, hvis Virkninger virkelig er uberegnelige.

Arbejds løn kan fremtidig under visse nærmere Omstændigheder suppleres med Kommunegæld. Ja, det finder vel nu og da Sted ogsaa for Tiden, men det er i hvert Fald ikke legaliseret; nu bliver det det. Der skal være Adgang til at supplere Arbejds lønnen med Kommunegæld, hvis Lønnen ikke er tariffmæssig, hvis den ikke tjenes indenfor normal Arbejdstid. Dog er der eet Tilfælde, hvor Adgang til at stifte saadan Gæld er spærret, nemlig hvor den vedkommende har undladt at organisere sig, endskønt der var aabnet ham Mulighed derfor gennem Organisationens Tilstedeværelse paa hans Arbejdssted. Jeg synes, at her gaar den højtærede Minister et Ærinde for de faglige Organisationer, som der ikke var Anledning for ham til at gaa, og som jeg ogsaa haaber han ikke er stærkere interesseret i at faa besørget, end at vi kan tale med ham om Tingene paa dette Punkt.

Som sagt, Bestemmelsen om den største Ydelse, der kan præsteres, er i Virkeligheden overalt afsvækket, gennemhullet. Overalt møder man dette: Naar særlige Omstændigheder taler derfor, kan der dog ses bort fra dette Maksimum, hvor særlige Forhold taler derfor, kan mere ydes. Det har vi jo Masser af Steder i den gældende Sociallovgivning, og mange Steder kan det vel heller ikke undværes, men Virkningerne deraf kender vi alle, den højtærede Minister ikke mindst.

Og nu Retsvirkningerne af Kommunegældsstiftelsen? Ja, der er jo Tilbagebetalingspligt. Jeg spørger den højtærede Minister, om han i Virkeligheden lægger nogen synderlig Vægt derpaa. Jeg tror ikke, man tør vente store Summer tilbagebetalt, og jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, om han, naar han anslaaer den samlede Kommunegæld for et Aar til 19 Mill. Kr., har regnet med, at den stiftede Gælds Beløb er væsentlig større, men at der sker en Tilbagebetaling, som bringer Udgiftsbeløbet ned til disse 19 Mill. Kr. (*Socialministeren* [Steincke]: Nej!). Det har Ministeren ikke, og det tror jeg han har handlet ret i, thi jeg tror, at dette Navn „Kommunegæld“ dækker i Virkeligheden aldeles intet andet, end det gamle „Almisser“, det gamle „Gave“ dækkede. Men en psykologisk Virkning kan det have, thi naar jeg bare har den gode Villie, gør det jo ikke noget, jeg stifter Gæld, som jeg ingen Udsigt har til at betale. Og